

De følgende redskaber om praksisfortællinger er udarbejdet af Søren Smidt leder af Videncenter for Institutionsforskning ved Professionshøjskolen UCC og redigeret af Maria Ringsmose, Nordbycentret.

Udgangspunktet for arbejdet med praksisfortællinger

- Forud for arbejdet med praksisfortællinger, bør institutionen overveje:
Hvem skal lave praksisfortællinger, hvilken tid skal tildeles arbejdet, hvordan skal de bruges pædagogisk?
- Herudover kan arbejdsredskabets funktion også øjensynliggøres:
Det kan bruges til at fokusere på, hvilke børn der oftest ses og høres – og hvilke børn, der typisk unddrager sig pædagogernes opmærksomhed. Et sådan fokus kan indarbejdes ved at bruge praksisfortællinger ex. i én måned og se, om der danner sig mønstre: De samme børn bliver genstand for pædagogernes fortællinger, de samme aktiviteter er ramme om fortællingen

Efterfølgende kan det bruges til bevidst at fokusere på eksempelvis alle børn, udvalgt børn, til nærmere beskrevne formål som forældresamtaler, historier om venskab, udvikling af uderum, madsituationen under lup osv.

Ark til iagttagelse og fortælling

Fokuspersion(er):

Alder:

Andre personer til stede:

Dato, tid sted:

Situation:

Fortæller:

Formål:

Overskrift:

Fortælling:

Procedure ved tolkning af fortællinger.

- 1) Fortælleren læser sin fortælling op, som tilhørerne samtidig har et eksemplar af eller kan se på et lærred.
- 2) Tilhørerne gives derefter mulighed for at stille forståelsespørgsmål til fortællingen. Formålet er, at tilhørerne kan danne sig et indblik i og overblik over fortællingen. Tilhørerne skal have et klart billede af fortællingens forløb, stemninger osv. Der er her mulighed for at tilføje opdagede mangelfuldheder i fortællingen.
- 3) Fortælleren vælger nu, om hun selv vil starte med at fremlægge sin umiddelbare tolkning af fortællingen, eller om hun vil bede tilhørerne om at fremlægge deres umiddelbare tolkning. Formålet er, at forskellige mulige tolkninger kommer frem.
- 4) Herefter afsluttes og sammenfattes den umiddelbare tolkning af fortællingen.
- 5) Herefter fortsættes tolkningen af fortællingen ud fra en udvalgt tolkningsramme (eksempler på tolkningsrammer præsenteres nedenfor).
- 6) Herefter afsluttes og sammenfattes tolkning af fortællingen ud fra tolkningsrammen.
- 7) Til sidst udarbejdes en skriftlig opsummering, sammenfatning og konklusion.

Tolkningsramme til arbejdet med lagttagelse og fortælling

- Når praksisfortællingen er nedskrevet skal fortællingen analyseres. Dette gøres bedst ved at indarbejde en struktur for tolkningen. Ex. på stuemøder, på p-møder eller i hverdagen. Det vigtigste er at fastsætte, hvordan og hvornår gør vi det?

I denne tolkningsramme arbejdes der med tre perspektiver:

1) **Voksenperspektivet:** Fortællingen ses fra en faglig voksenposition.

Hvad i fortællingen er udtryk for noget specielt, og hvad gælder i almindelighed for barnet?

Hvad karakteriserer barnets relationer til andre børn, herunder venskaber og leg?

Hvad karakteriserer barnets relationer til de voksne?

Er der sket væsentlige forandringer for barnet indenfor den seneste periode, hvilke?

Hvilke kendetegn om barnet i institutionen fremgår af fortællingerne med hensyn til:

Styrker og svagheder

Færdigheder og kapaciteter

Problemer og typiske konflikter

2) **Børneperspektivet:** Fortællingen analyseres ved at man tilstræber at sætte sig i barnets sted.

Hvad er barnets intension?

Prøv at give ord til barnets tolkning af fortællingen?

Hvad er kendetegnende for barnets oplevelser i fortællingen?

Hvilke meddelelser forsøger barnet at give med sin adfærd og handlinger i fortællingen?

Hvordan ser livet i institutionen ud fra barnets synspunkt?

3) Institutionsperspektivet: Fortællingen ses i sammenhæng med den betydning, de institutionelle rammer har for indholdet i fortællingen.

Hvad viser fortællingerne om de fysiske betingelsers betydning for barnets liv i institutionen?

Hvad viser fortællingerne om de pædagogiske principper og tankers betydning for barnets liv i institutionen?

Hvad viser fortællingerne om den daglige organisering af hverdagens betydning for barnets liv i institutionen?

Findes der i fortællingerne fordomsfulde vurderinger af barnet?

Hvad siger fortællingerne om børnene om os, der har udvalgt dem?